

**Musikkutvalget
v/ Mari Opsahl**

Innspill til NOU om helhetlig gjennomgang av musikkfeltet

Vi takker for muligheten til å komme med innspill til NOU'en.

Korpsnett Norge er en nasjonal, demokratisk organisasjon for korps og andre ensembler innenfor frivillig musikkliv. Vi har 125 medlemslag over hele landet, med cirka 3300 medlemmer. Vi samarbeider med både profesjonelt musikkliv, som korpsene i Forsvarets musikk, utdanningsinstitusjoner som Norges musikkhøyskole, andre organisasjoner på frivilligfeltet osv. Mange av våre medlemslag har tett kontakt med lokale kulturskoler og kommunale kulturetater. Ut fra de punktene dere har bedt oss komme med innspill på, har vi følgende kommentarer:

1. Hva er de fremste virkemidlene for å opprettholde og utvikle aktivitet i ensemblene, arrangørene og foreningene som dere representerer?

Det aller viktigste er midler til drift, egnede lokaler og kompetente dirigenter og instruktører. Men i tillegg vil vi trekke fram den økende utfordringen vi mener å se medlemslagene har med å få på plass tillitsvalgte til å lede arbeidet.

Midler til drift:

Vi ser en utvikling som i stadig økende grad dreier i retning av prosjektrelaterte tilskudd og ikke frie tilskudd til drift. Det er krevende for både oss i sentralledet og for lokallagene våre. Tid som kunne vært brukt på å drive med kjerneaktiviteten som er korpsdrift og musikkutøvelse, må brukes på å søke om prosjekttilskudd der man både må utvikle et prosjekt utenfor eller i randsonen av kjerneaktiviteten og i tillegg skrive omfattende rapporter i etterkant. Dette legger økende beslag på både organisasjonens ledelse og på de frivillige tillitsvalgte ute i medlemslagene.

Derfor ønsker vi at mer av midlene dreies inn mot Frifond, VO-midler, momskompensasjon og andre driftsrelaterte ordninger, som tilskudd til innkjøp av instrumenter og anlegg (Instrumentfond / Kulturrom), fremfor flere prosjekttilskuddsordninger.

Når det gjelder momskomp mener vi det vil være viktig å gjøre den ordningen regelstyrt, men at man beholder muligheten for forenklet søknad fra sentralleddene på vegne av lokallagene.

Lønn / honorarer til dirigenter og instruktører, innkjøp av

Prosjekttilskudd kan være et viktig supplement, men da må tilskuddet gis på en slik måte at det har en reel hensikt i form av en mulighet for varige resultater.

Egnede lokaler:

Egnede lokaler med akustikk tilpasset musikkframføring er avgjørende for et godt resultat, enten det er i forbindelse med innøving eller framføring på konsert. Dårlig akustikk er både en belastning for ørene, og en faktor som begrenser utbyttet for både utøvere og publikummere.

Det legges i veldig stor grad til rette for utøvelse av sport, men ikke i like stor grad for de anslagsvis 300 000 som utøver musikk. Det øves fortsatt i bomberom rundt om. Det er også viktig med tilstrekkelig og egnet lagerkapasitet i tilknytning til øvingslokaler.

Kompetente dirigenter og instruktører:

En stadig større andel av de som driver opplæringen i korpsene i form av å være dirigenter og instruktører, er profesjonelle aktører med høyere utdanning. For å kunne dekke det behovet også i årene som kommer, er det viktig å ivareta hele utdanningsløpet. Vi ser med betydelig uro på at stadig flere musikklinjer legges ned i videregående skole. Vi ser også med økende uro på at kulturskolene rammes av sparekniven mange steder. Det fratar stadig flere muligheten for en gang å kunne komme inn på et høyere studium i musikk. Det er et langt løp som kreves for å bli god nok til å være kvalifisert for musikkstudier. Det tar så mange år å komme dit at man må begynne allerede i barneskolealder. Så en styrking og ikke en redusering av kulturskoler og særlig musikklinjene i videregående skoler er veldig avgjørende for at vi skal kunne opprettholde den etter hvert høye kvaliteten vi har på de som i sin tur skal stå for undervisningen for barn, ungdom og voksne i frivillig musikkliv.

Frivillige tillitsvalgte:

Dette temaet mener vi det er for lite fokus på. Tilbakemeldinger fra lagene tyder på at det blir stadig mer krevende å få noen til å ta på seg styre- eller andre tillitsverv i korps og andre musikkaktiviteter. Det oppleves et økende press på å skaffe til veie tilstrekkelig med driftsmidler og stadig større krav fra til innhold i søknader og rapporter når man forsøker å skaffe midler til drift. Det har kommet presiseringer i Arbeidsmiljøloven, som medfører økende krav om ansettelser i stedet for engasjement av selvstendig næringsdrivende dirigenter og instruktører med alt det medfører. I haugen av problemstillinger rundt dette, ser vi at det er behov for å kunne hjelpe korpsene med nødvendig kompetanse for å kunne ivareta driften uten å slite ut de tillitsvalgte. En tilleggsutfordring er at det etter hvert finnes flere områder, særlig i deler av de store byene der demografien gir utfordringer også når det gjelder tillitsvalgte i styrene. Det er en reell problemstilling at ikke alle rent språklig ikke er i stand til å sende inn en søknad de kan ha håp om å få tildelt midler gjennom. Det stiller krav til oss i organisasjonene om å bistå dem. Og det igjen stiller krav om kapasitet til å hjelpe. Derfor ønsker vi å lansere et behov for å styrke organisasjonenes administrasjoner med den kompetansen lagene trenger, dvs. at organisasjonene tilføres midler for å kunne tilsette noen som kan ha veiledning for styrene i lokallagene der det trengs. Det kan også ivaretas i noen grad av kommunalt tilsatte. Men det krever spisskompetanse og den mener vi organisasjonene har i større grad.

2. Hva er det eller de viktigste tiltaket for at flere skal kunne delta i musikklivet på fritiden, være seg innenfor foreningslivet eller i det egenorganiserte?

For lokale korps og ensembler:

- Brede, forutsigbare og enkle støtteordninger. Styrke de brede tilskuddsordningene som de frivillige allerede kjenner, og søker på som Frifond, momskompensasjon og VO-midler. For skolekorps kommer Instrumentfondet i tillegg. For korps er instrumenter avgjørende, dagens løsning for Instrumentfondet oppleves som begrensende, smalere enn ønskelig og styres av et særforbund. Alle kan søke, men særforbundet bruker egen medlemsportal og det oppleves som kronglete for ikkemedlemmer å søke.
- Økonomiske virkemidler for økt deltakelse for voksne. Vi har gjennomført en innledende kartlegging av barrierer for voksnes deltakelse i korps. Det er ikke bare barn og unge som blir stående utenfor organiserte fritidsaktiviteter som korps. Det stilles stadig krav til at voksne må finansiere hobbyen sin selv. I motsetning til hos skolekorpsene er det ikke like vanlig at voksenkorpsene kan låne ut instrumenter til deltakerne, dvs. at man mange steder er prisgitt egen mulighet til å kjøpe instrument. Når vi vet at et brukbart korpsinstrument fort koster flere titalls tusen i

innkjøp gjør det at man tenker seg om en ekstra gang før man velger korps som fritidsaktivitet. Har man ikke noe forhold til det fra før er veien inn i korps enda lenger for en voksen person enn for et barn.

- Kulturskolens mandat skal/må være å støtte frivillig musikkliv med den musikkpedagogiske kompetansen som trengs.
- Aktiv deltakelse over tid bør kunne sidestilles med kravet om minimum 50, - kroner i innbetalt kontingent til lokallaget for å bli tellende i medlemsgrunnlaget tilskuddordningene. Aktiv deltakelse dokumenteres med signert frammøteliste. I enkelte områder er selv 50, - kroner en barriere for deltakelse. I et inkluderingsperspektiv er det derfor viktig å kunne ha alternative løsninger på dette.

For landsomfattende organisasjoner er det viktig med:

- Stabile, forutsigbare og tilstrekkelige driftsstøtteordningene / frie midler. Vi tror at organisasjonene stimulerer best til deltakelse når de får ro til å gjøre de tiltakene medlemmene trenger. Grunnstøtte til nasjonale barne- og ungdomsorganisasjoner og Tilskudd til nasjonale musikkorganisasjoner er de to ordningene som treffer oss best.
- Midler til langsiktig inkluderings- og medlemsutviklingsarbeid for å nå nye grupper i samfunnet, gjennom å driftstilskuddene og innfør 3-årig prosjekttilskuddordning for inkludering og medlemsutvikling.
- En prosjekttilskuddsordning som er 3-årig for tiltak som gir varig endring. Deretter trengs det mulighet for økt grunnfinansiering/driftstilskudd til de som gjennom prosjektperioden har funnet fram til løsninger som faktisk virker.

3. Hva er de viktigste temaområdene til feltet dere representerer; hvilke problemstillinger og mulige tiltak mener dere utvalget bør se nærmere på?

1. Inkludering, rekruttering og deltakelse
2. Egnede lokaler, utstyr og annen infrastruktur
3. Økonomi, finansiering og forvaltning av tilskuddsordninger
4. Samarbeid med kommunen og andre offentlige aktører (kulturskolene og skolene) / samarbeidet med profesjonelle aktører (frilans dirigenter og instruktører)
5. Frivillig musikkliv som arena for opplæring (organisasjon og demokrati + fagområdet musikk)

Forslag til tiltak:

- Aktiv deltakelse over tid bør kunne sidestilles med kravet om minimum 50, - kroner i kontingent for å bli tellende i medlemsgrunnlaget tilskuddordningene. Aktiv deltakelse dokumenteres med signert frammøteliste.
- Øke rammen for voksenopplæringsmidler og Frifond Organisasjon. Vurdere å justere fordelingsnøkkelen for Frifond Organisasjon etter hvor kostnadsintensiv aktiviteten er. I dag er situasjonen at noen organisasjoners lokallag får fullfinansiert sine aktiviteter som følge av lave driftskostnader, mens andre kun får finansiert 8-10 % av aktiviteten.
- Stadfeste kulturskolens rolle som ressurscenter for frivillig musikkliv. Tjenester til frivillige lag må minst sidestilles med egenproduserte tilbud. Fjerne krav om registrering i kulturskolens elevregister for alle som deltar i frivillige lag der kulturskolen leverer tjenester. Det er behov for å kartlegge og styrke samarbeid skole, kulturskole og frivillige lag.
- Prosjekttilskudd bør om hovedregel være 3-årige.

Til slutt:

- Frivillige lag innenfor korps, kor og orkester er en svært inkluderende arenaen.
- Frivillige lag innenfor korps, kor og orkester er demokratibyggende.
- Frivillige lag innenfor korps, kor og orkester er en stor arena for læring og utdanning.

Med vennlig hilsen

Jan Erik Hellen
Daglig leder
Korpsnett Norge

